

อนาคตภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า*
THE SCENARIOS OF ACADEMIC ADMINISTRATION IN BASIC EDUCATIONAL
SCHOOLS UNDER THE UDON THANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE IN THE NEXT DECADE

คชาวุธ บุญรัตน์

Khatavut boonrat

วันทนา อมตาริยกุล

Wantana Amatariyakul

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Udonthani Rajabhat University, Thailand.

E-mail: 62120605127@udru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า 2) เพื่อศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563-2572) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงอนาคต โดยใช้เทคนิควิธีวิจัยแบบ EDFR แบ่งขั้นตอนออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า ระยะที่ 2 ศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า กลุ่มตัวอย่าง คือ-กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 1 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกแนวโน้มที่มีค่ามัธยฐาน ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในทศวรรษหน้า ที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ

* Received: 25 November 2022; Revised: 19 December 2022; Accepted: 25 December 2022

ด้านที่ 4 ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในข้อที่ระบุว่า ครูใช้กระบวนการที่พัฒนาทักษะชีวิตเน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

คำสำคัญ: อนาคตภาพของการบริหารงานวิชาการ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี, ทศวรรษหน้า

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study current conditions and the desirable conditions of academic administration of school administrators under Udonthani primary educational Udonthani province, 2) to study the trend that should be in school administrators under Udonthani primary educational Udonthani province, and 3) to study the scenarios of academic administration of school administrators under Udonthani primary educational Udon Thani province in the next decade (2020-2029). This research is a future research and use EDFR technique. The process is divided into 3 phases 1) to study current conditions and the desirable conditions of academic administration of school administrators under Udonthani primary educational Udonthani province, 2) to study the trend that should be in school administrators under Udonthani primary educational Udonthani province, and 3) to study the scenarios of academic administration of school administrators under Udonthani primary educational Udon Thani province in the next decade (2020-2029). The sample group was a group of 15 experts consisting of 1 educational administrator, 13 school administrators, and 1 school head of academic department. The researchers selected the median trend from 3.50 upward and the trend was consistent with the opinions of the expert group with the quartile range not over 1.50, including the confirmation of suitability of 85 percent upward.

The research results were found the scenarios of academic administration of school Administrators under Udonthani primary educational Udonthani province in the next decade. There is the highest mean is Learning process development: there is a guideline for future vision at the highest level which is teachers use processes that develop life skills. Focus on developing skills needed in the 21st century world for students.

Keywords: Future of Academic Administration, Udon Thani Primary Educational Service Area Office, Next Decade

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานของประชาชนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ พัฒนากำลังคนที่สุดอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ และสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนในสังคมผ่านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ การยอมรับและพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีกรอบทิศทางและเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่สนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร โดยผ่านการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดเป็นโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อให้มีกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร ในทุกมิติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 กำหนดให้สถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีหลักคิดที่ถูกต้อง รักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นพลเมืองดีของชาติ และพลเมืองโลกที่ดี มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพตามความต้องการได้ มีทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะ ความต้องการ และความถนัด สร้างสังคมฐานความรู้ (Knowledge-Based Society) เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1, 2561) โดยมีการบริหารงานวิชาการที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ และยุทธศาสตร์ชาติ

ดังนั้น ในอนาคตสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีจะต้องพัฒนาไปสู่การเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการมีความจำเป็นต่อการพัฒนาทางด้านการศึกษาให้กับนักเรียน เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอนาคตภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า (ช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2563-2572) โดยศึกษาเฉพาะส่วนของอนาคตที่จะเป็นไปได้ (Possible future) โดยผลจากการศึกษาวิจัยจะเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนา เพื่อยกระดับมาตรฐานสถานศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาที่สอดคล้องในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า
3. เพื่อศึกษาแนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563-2572)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยนี้ เป็นการวิจัยอนาคต โดยใช้เทคนิควิธีวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า โดยกำหนดขอบเขตและขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

1. ข้อมูลกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารของสถานศึกษา จำนวน 13 คน และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา 1 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ สัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview Questionnaires)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับการวิจัยระยะแรก นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และทำการเดลฟาย (Delphi Techniques) ครั้งที่ 1 มีรายละเอียด ดังนี้

1. ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินว่าแนวโน้มที่ควรจะเป็น ในแต่ละด้านมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ในระยะที่ 2

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า กับแหล่งข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และหาค่าข้อมูลทางสถิติ ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยนำคำตอบแต่ละข้อมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) ตามน้ำหนักความสำคัญของแนวโน้มแต่ละข้อ โดยกำหนดเกณฑ์เลือกแนวโน้มที่เป็นไปได้ในระดับมากขึ้นไปซึ่งแนวโน้มดังกล่าว มีคุณสมบัติ คือ แนวโน้มที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และเป็นแนวโน้มที่มีความสอดคล้องกันของความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50

ระยะที่ 3 แนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

ทำการเดลฟาย (Delphi Techniques) ครั้งที่ 2 จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2 จำนวน 15 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า การตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงาน

วิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในทศวรรษหน้า ด้วยแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามเดิมของขั้นตอนระยะที่ 2 ในลักษณะการยืนยันคำตอบในช่องตัวเลือก โดยตัวเลือกยืนยัน แสดงว่าควรจะเป็นแนวโน้มในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในทศวรรษหน้า และตัวเลือกไม่ยืนยัน แสดงว่าแนวโน้มนั้นไม่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในทศวรรษหน้า เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความคิดเห็นที่สอดคล้องเหมาะสม และคัดเลือกแนวโน้มจากการตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม เลือกข้อที่แสดงการสนับสนุนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป นำไปเขียนเป็นภาพอนาคต

2. การเขียนภาพอนาคต เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุด และมีความสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Consensus) ที่พิจารณาจากการสนับสนุนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป จากนั้นทำการเรียบเรียงและสรุปเป็นแนวทางอนาคตภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

ผลการวิจัย

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

จากการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ว่า

ด้านที่ 1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง เชื่อมโยงไปสู่การสร้างอาชีพและมีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ มีการวางแผนงานวิชาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความทันสมัย มีลักษณะเป็น Active learning และกระบวนการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง สามารถวัดผลและตรวจสอบได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวโน้มที่ควรจะเป็น ครูใช้กระบวนการที่พัฒนาทักษะชีวิต เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ทำการวัดผลและประเมินผลอยู่ตลอดเวลาทั้งปีการศึกษา รวมถึงการวัดระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในกระบวนการทำการวิจัย สามารถนำการวิจัยมาใช้ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา มีความถูกต้องทันสมัย น่าสนใจ

ด้านที่ 8 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีมาตรฐานที่ชัดเจน มีความสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับแนวทางการนิเทศจากภายนอก และผู้บริหารเน้นการนิเทศตามสภาพจริงมากกว่าการนิเทศจากเอกสาร ใช้การนิเทศออนไลน์เข้ามามีส่วนร่วม

ด้านที่ 9 ด้านการแนะแนว แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ งานแนะแนวและงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการส่งต่อข้อมูลต่อกัน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล และสถานศึกษานำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ในการวางระบบแนะแนว ทำให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการแนะแนวได้อย่างทั่วถึง

ด้านที่ 10 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่จำเป็นต่อระบบประกันคุณภาพ อย่างเป็นระบบ ทันสมัย ข้อมูลเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลออกมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

ด้านที่ 11 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน สามารถเป็นวิทยากรในเรื่องเฉพาะทางที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้ และสถานศึกษาและชุมชนร่วมกันพัฒนาทางวิชาการสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้

ด้านที่ 12 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ครูสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางวิชาการที่สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้ และสถานศึกษาพัฒนาช่องทางการประสานความร่วมมือกับองค์กรโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อรับ-ส่งข้อมูล

ด้านที่ 13 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีให้เกิดการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เรียน สู่ครอบครัว และชุมชนของตนเอง และสังคมภายนอก

ด้านที่ 14 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ ระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาด้านงานวิชาการมีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับสถานการณ์ที่คาดการณ์ได้ยาก เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ด้านที่ 15 ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนมากขึ้น

และหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาหนังสือแบบเรียนที่เหมาะสม และเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

ด้านที่ 16 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้คุณภาพ มีการติดตามผลการใช้ และปรับปรุงพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านที่ 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แนวโน้มที่ควรจะเป็น ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษาที่เป้าหมายที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยีในโลกยุคดิจิทัล

2. ศึกษาแนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามรายด้านสามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ผลการวิเคราะห์แนวโน้มจากการตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ หลักสูตรท้องถิ่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง เชื่อมโยงไปสู่การสร้างอาชีพและมีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนงานวิชาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ

ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความทันสมัย มีลักษณะเป็น Active learning

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ครูใช้กระบวนการที่พัฒนาทักษะชีวิต เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21

ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ทำการวัดผลและประเมินผลอยู่ตลอดเวลาทั้งปีการศึกษา รวมถึงการวัดระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในกระบวนการทำการวิจัย สามารถนำการวิจัยมาใช้ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบตลอดปีการศึกษา

ด้านที่ 8 ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีมาตรฐานที่ชัดเจน มีความสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับแนวทางการนิเทศจากภายนอก

ด้านที่ 9 ด้านการแนะแนว ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ งานแนะแนว และงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการส่งต่อข้อมูลต่อกัน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล

ด้านที่ 10 ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ มีระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อระบบประกันคุณภาพ อย่างเป็นระบบ ทันสมัย ข้อมูลเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลออกมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

ด้านที่ 11 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน สามารถเป็นวิทยากรในเรื่องเฉพาะทางที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้

ด้านที่ 12 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ครูสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางวิชาการที่สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้

ด้านที่ 13 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีให้เกิดการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เรียน สู่ครอบครัว และชุมชนของตนเอง และสังคมภายนอก

ด้านที่ 14 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาด้านงานวิชาการมีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่ปกติที่คาดการณ์ได้ยาก เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

ด้านที่ 15 ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนมากขึ้น

ด้านที่ 16 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้คุณภาพ มีการติดตามผลการใช้และปรับปรุงพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านที่ 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์ ข้อที่แสดงการสนับสนุนสูงสุด คือ หลักสูตรสถานศึกษาที่เป้าหมายที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการใช้เทคโนโลยีในโลกยุคดิจิทัล

3. ระยะที่ 3 ศึกษาแนวทางอนาคตภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ในทศวรรษหน้า

การตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของแนวโน้มที่ควรจะเป็น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความคิดเห็นที่สอดคล้องเหมาะสม และคัดเลือกแนวโน้มจากการตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสม เลือกข้อที่แสดงการสนับสนุนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป สรุปผลได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญแสดงการสนับสนุนตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป ทุกข้อ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในทศวรรษหน้า ซึ่งผู้ได้ศึกษา จำนวน 17 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรท้องถิ่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง เชื่อมโยงไปสู่การสร้างอาชีพและมีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิญญา จริตไทย ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (ปฏิญญา จริตไทย, 2559)

ด้านที่ 2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีการวางแผนงานวิชาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อติพงษ์ สุขนาค และชัยพจน์ รักงาม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (อติพงษ์ สุขนาค และชัยพจน์ รักงาม, 2556)

ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามีความทันสมัย มีลักษณะเป็น Active learning สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลิตา รินสิริ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (สลิตา รินสิริ, 2558)

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูใช้กระบวนการที่พัฒนาทักษะชีวิต เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มารศรี แนวจำปา และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อินศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (มารศรี แนวจำปา และคณะ, 2561)

ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง ทำการวัดผลและประเมินผลอยู่ตลอดทั้งปีการศึกษา รวมถึงการวัดระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 (ทศนีย์ ศรีสวัสดิ์, 2555)

ด้านที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในกระบวนการทำการวิจัย สามารถนำการวิจัยมาใช้ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกจิต ศรีด้วง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 (กนกจิต ศรีด้วง, 2558)

ด้านที่ 7 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา มีคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาอย่างเต็มรูปแบบตลอดปีการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำ วงศ์เทพ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของ โรงเรียนใน อ.แม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (คำ วงศ์เทพ, 2554)

ด้านที่ 8 ด้านการนิเทศการศึกษา กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีมาตรฐานที่ชัดเจน มีความสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับแนวทางการนิเทศจากภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพรกัญญ บัวครอง ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการศึกษาเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 (อัมพรกัญญ บัวครอง, 2553)

ด้านที่ 9 ด้านการแนะแนว งานแนะแนวและงานระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนมีการส่งต่อข้อมูลต่อกัน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ เจษฎากุลทวิ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระบบการบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สมเกียรติ เจษฎากุลทวิ, 2563)

ด้านที่ 10 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่จำเป็นต่อระบบประกันคุณภาพ อย่างเป็นระบบ ทันสมัย ข้อมูลเป็นปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลออกมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตินา รักอาษา และปรีชา วิหคโต ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 (ชุตินา รักอาษา และ ปรีชา วิหคโต, 2560)

ด้านที่ 11 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนสามารถเป็นวิทยากรในเรื่องเฉพาะทางที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรมล ชาสงวน และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม (นิรมล ชาสงวน และคณะ, 2558)

ด้านที่ 12 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ครูสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับองค์กรอื่น เพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางวิชาการที่สามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย เขต 3 (เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ, 2560)

ด้านที่ 13 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ใช้เทคโนโลยีให้เกิดการแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เรียน สู่ครอบครัว และชุมชนของตนเอง และสังคมภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 (เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ, 2560)

ด้านที่ 14 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ระเบียบและแนวปฏิบัติของสถานศึกษาด้านงานวิชาการมีความยืดหยุ่น เพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่ปกติที่คาดการณ์ได้ยาก เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา สงฆ์วัฒนะ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (ญาดา สงฆ์วัฒนะ และคณะ, 2561)

ด้านที่ 15 ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาดา สงฆ์วัฒนะ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 (ญาดา สงฆ์วัฒนะ และคณะ, 2561)

ด้านที่ 16 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้คุณภาพ มีการติดตามผลการใช้ และปรับปรุงพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพของสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ ระวิพันธ์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครูตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 (วันเพ็ญ ระวิพันธ์ และคณะ, 2562)

ด้านที่ 17 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาที่เป้าหมายที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา จัตูรงค์ และอภิชาติ เสนะนันท์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7 (สุกัญญา จัตูรงค์ และอภิชาติ เสนะนันท์, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

แนวโน้มที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีในศตวรรษหน้า ที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ การบริหารงานวิชาการด้านที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในข้อที่ระบุว่า ครูใช้กระบวนการที่พัฒนาทักษะชีวิต เน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียน

จากผลการวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 หัวข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร และครู สามารถใช้ภาพอนาคตของการบริหารงานวิชาการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เพื่อส่งเสริมการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษา มีภาพอนาคตของการบริหารงานวิชาการในทศวรรษหน้า สามารถนำไปใช้ในการวางแผนงานวิชาการเพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ภาพอนาคตที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาต่อยอดในงานแต่ละด้านของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเฉพาะรายด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กนกจิต ศรีด้วง. (2558). การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- คำ วงศ์เทพ. (2554). การศึกษากิจการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชุตินา รักอาษา และ ปรีชา วิหคโต. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(2), 837-847.
- ญาติดา สงฆ์วัฒน์ และคณะ. (2561). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. ใน *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceeding) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, หน้า 361-372., นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เทอดศักดิ์ จันทิมา และคณะ. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยการใช้เครือข่ายของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. *พินเนศวร์สาร*, 13(1), 117-130.
- นิรมล ชาสงวน และคณะ. (2558). การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 5(1), 115-125.
- ปฎิญา จริตไทย. (2559). การศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา.
- มารศรี แนวจำปา และคณะ. (2561). แนวทางการพัฒนาการเรียนรู้อิงศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารศรีวันาลัยวิจัย*, 8(2), 109-115.
- วันเพ็ญ ระวิพันธ์ และคณะ. (2562). แนวทางการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการจัดการเรียนรู้ของครูตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(2), 116-128.
- สมเกียรติ เจษฎากุลทวี. (2563). ระบบการบริหารงานแนะแนวแบบมุ่งอนาคตในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา. *Journal of Social Science and Buddhist Anthropology*, 5(2), 270-285.
- สลิตา รินสิริ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สุกัญญา จัตรงค์ และ อภิชาติ เสนะนันท์. (2559). การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7. *Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 1473-1486.
- อดิพงษ์ สุขนาค และชัยพจน์ รังงาม. (2556). การพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 7(2), 96-106.
- อัมพรกัญญา บัวครอง. (2553). การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการศึกษาเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.